

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Dyreborg live

Oplev et underholdende og tankevækkende online-show med den danske slam-mester Peter Dyreborg på YouTube.

Snart klar

Danevirke Museum er klar til genåbning den 16. marts bl.a. med fornyelse på udstillingerne.

Island venter

Mens Foreningen Norden må aflyse og udskyde arrangementer søges Island-rejsen – her med nordlys – i juli gennemført.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 3

DEN DANSKE REGERING BØR TAGE AFFÆRE

Mindretal skal have rettigheder

Skuffende, at EU afviser borgerinitiativer for mindretalsrettigheder, skriver 10 folketingsmedlemmer:

"EU er hjemsted for mere end 50 millioner medlemmer af nationale mindretal. Ud over de 24 officielle sprog er der ca. 60 regionale sprog og mindretalssprog. En ud af otte EU-borgere tilhører enten et mindretal eller taler et mindretalssprog.

I Danmark er vi med rette stolte over de mindretalsordninger, der med afsæt i København-Bonn erklæringerne er udviklet i tæt samarbejde med vores tyske nabo og det tyske og det danske mindretal.

DESVÆRRE

Desværre er der mange steder i den Europæiske Union, hvor mindretalene ikke nyder samme respekt, anerkendelse og beskyttelse.

Derfor anser vi det for vigtigt, at EU sikrer mindretalsrettigheder, som vi kender dem i det dansk-tyske grænseland, eller som det til dels sker via Europarådets Sprogpagt og Rammekonventionen for beskyttelse af nationale mindretal.

På trods af Europarådets arbejde er det imidlertid sådan, at mange EU-borgere med mindretalsbaggrund ikke har mulighed for at udfolde deres sprog og kultur, da konventionerne ikke er retligt bindende, eller omsat til national eller international lovgivning.

ANERKENDER IKKE

I nogle EU-lande anerkender man end ikke eksistensen af nationale mindretal, hvilket udelukker en lang række mennesker fra at deltage i det sociale og kulturelle liv på lige vilkår som flertalsbefolkningen.

Det er derfor afgørende, at Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union beskæftiger sig institutionelt med beskyttelse af mindretal og stadfæster rettigheder til beskyttelse af nationale mindretal inden for EUs retlige rammer.

I den forbindelse er det europæiske borgerinitiativ »Minority SafePack« (MSPI) et af de mest relevante og mest vellykkede initiativ fra oprindelige nationale mindretal i de seneste år. Initiativet indsamlede 1.128.385 underskrifter inden for et år, som initiativtagerne Federal Union of European Nationalities (FUEN) forelagde den

nye EU-Kommission i efteråret 2020.

KONKRET

MSPI indeholder ni konkrete forslag, der er registreret hos Kommissionen:

1. Forslag til Rådets henstilling om beskyttelse og fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed i Den Europæiske Union.
2. Forslag til støtteprogrammer for små sprogsamfund.
3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et europæisk center for sproglig mangfoldighed.
4. Forslag om, at beskyttelsen af nationale mindretal inddrages, og at den kulturelle og sproglige mangfoldighed fremmes i målene for Den Europæiske Unions Fond for Regionaludvikling.
5. Forslag om at fremme forskning i mindretalenes merværdi for den sociale og økonomiske udvikling i Europa.
6. Forslag om ligestilling for statsløse mindretal såsom f.eks. romaerne.
7. Forslag til en grænseoverskridende europæisk lov om ophavsret, der gør det muligt at bruge medier og tjenester på modersmålet.
8. Forslag om fri ydeevne og anvendelse af audiovisuelt indhold i mindretalsregioner.
9. Forslag om betingelsesløs inddragelse af mindretal i regionale og statslige støtteprogrammer til bevarelse af kultur, medier og kulturarv.

AFVISER

Fredag den 15. januar meddelte Kommissionen, at man ikke agter at omsætte nogle af de ovenstående forslag til konkrete lovforslag med henvisning til, at der er i forvejen en lang række initiativer og tiltag, der dækker mindretalsbeskyttelse og borgerrettigheder.

Efter vores opfattelse må dette karakteriseres som en blank afvisning og en opfattelse af, at mindretalspolitik ikke er EU-politik. Det har forståeligt vakt vrede blandt de nationale mindretal og de forskellige mindretalsorganisationer, ligesom en række medlemmer af Europaparlamentet har udtalt kritik af Kommissionens udmelding.

I Danmark hævder vi ofte med rette, at vores grænselandsmodel er et eksempel til efterlevelse – endda i

Folketingets Sydslesvigudvalg – her formand Christian Juhl på et SSF-landsmøde – har sammen med medlemmer af Folketingets Kontaktudvalg for det tyske mindretal opfordret den danske regering til, at man retter henvendelse til EU-kommissionen, hvori regeringen beklager dens afvisning af MSPI-borgerinitiativet og opfordrer til at genoverveje dens stillingtagen. (Arkivfoto: Martin Ziemer/ SSF)

en sådan grad, at vi sammen med Tyskland har ansøgt UNESCO om, at den optages på listen over immateriel kulturarv.

STOLTE

At vi er stolte af vores mindretalsmodel kom blandt andet til udtryk den 15. juni i 2020, hvor statsminister Mette Frederiksen talte ved Dybbøl i anledning af 100-året for Genforeningen. Her sagde statsministeren bl.a. til det tyske mindretal: »Til alle jer, som bor på vores side, og som føler sig tyske: Auch Ihr gehört zu Dänemark. Der er plads til alle stemmer«. Efterfølgende skrev hun i et opslag på Facebook at »historien har mindet os om, at verden har brug for den ånd, der lever her i grænselandet. At man kan være den man er og holde sit sprog og traditioner i hævd, og at man samtidig kan rumme og forstå hinanden. Det giver tro på fremtiden på en historisk dag«.

På den baggrund opfordrer vi regeringen til, at man retter henvendelse til kommissionen og beklager dens afvisning af borgerinitiativet samt beder om at man genovervejer sin stillingtagen.

INITIATIVTAGERNE

Christian Juhl (Ø) Sydslesvigudvalget & Kontaktudvalg for Tysk Mindretal, Anni Matthiesen (V) Sydslesvigudvalget, Birgitte Vind (A) Sydslesvigudvalget, Karina Lorentzen Denhardt (SF) Sydslesvigudvalget, Rune Christiansen (RV) Sydslesvigudvalget, Niels Flemming Hansen (C) Sydslesvigudvalget & Kontaktudvalg til Tysk Mindretal, Ellen Trane Nordby (V) Kontaktudvalg for Tysk Mindretal, Rasmus Nordqvist (SF) Kontaktudvalg for Tysk Mindretal, Jesper Petersen (A) Kontaktudvalg for

Tysk Mindretal, Eva Kjer Hansen (V) Tidl. MEPer og initiativtager MSPI."

TIDLIGERE

Sydslesvigsk Forening (SSF), Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN) og Grænseforeningen sendte den 7. december et brev til udenrigsminister Jeppe Kofod. I brevet, der altså blev sendt før EU-Kommissionens afvisning af det europæiske borgerinitiativ, lød det bl.a.: »Vi glæder os over en positiv tilkendegivelse fra den tyske forbunds dag, hvor både den borgerlige og den socialdemokratiske fraktion enstemmigt støtter MSPI og opfordrer forbundsregeringen til at gøre sine indflydelse over for EU-Kommissionen gældende. Man kunne ønske sig en lignende tilkendegivelse fra dansk side.«

DANEVIRKE MUSEUM

Afgiv din stemme!

I september 2020 blev der midt i Valdemarsmuren fundet en teglsten med et lille fodaftryk. Men **hvem har efterladt det?** På museet kan du se dette aftryk for første gang og stemme om, hvem det stammer fra.

Stimme mit ab!

Im September 2020 wurde in der Waldemarsmauer ein ganz besonderer Ziegelstein gefunden. Er enthält einen kleinen Fußabdruck. Aber **von wem stammt er?** Im Museum könnt ihr den Fußabdruck erstmals sehen und mit darüber abstimmen, wer vor 750 Jahren diese Spur hinterlassen hat.

DANEVIRKE MUSEUM

Snart tilbage

Om alt går vel, så genåbner Danevirke Museum tirsdag den 16. marts. På museet har man brugt ventetiden på at forberede nogle forandringer i udstillingerne, som man glæder sig til at vise frem.

3. december rømmede Danevirke Museums lille "hær" Danevirke. Under kommando af Nis Hardt evakueredes museets kanon fra dens plads i den Arkæologiske Park til dens vinterhi i kanonremisen. Museets 6-punds-kanon, en replik fra 1864, er den største skydeduelige historiske feltkanon i hele Nordtyskland. Også i Danmark findes der kun nogle få eksemplarer. (Foto: SSF)

Den ret så usædvanlige sæson 2020 blev budt farvel med en trefoldig salut fra riflerne. (Foto: SSF)

TEATRET MØLLEN

Teatret Møllen i Haderslev. (Fotos: Teatret Møllen)

Teaterchef Nikolaj Mineka.

Efterlyser tips til nyt projekt

Kære teatervenner, skriver teaterchef Nikolaj Mineka, Teatret Møllen i Haderslev og fortsætter:

Der er gået et år, siden COVID-19 gjorde sin ødelæggende entré i vores liv. På Teatret Møllen har vi været hårdt ramt og nærmer os her i anden runde af den nationale nedlukning mere end 60 aflyste arrangementer. Vi har blandt andet måttet aflyse vores anmelderroste genopsætning af Lars Noréns "Mod til at dræbe", der i efteråret indbragte Ole Sørensen en Reumert for hans præstation i forestillingen.

Men selvom bekymringerne på teatret er mange, så har vi ikke mistet håbet. Der er lys for enden af tunnelen. Når sygdommen en dag er på retræte, og samfundet bliver lukket op, får vi mere end nogensinde før i nyere tid brug for at være sammen, feste sammen og grine sammen.

MOBIL SCENE

I sommeren 2022 omdanner vi derfor Teatret Møllens gamle lastbil til en mobil scene og kører teatret ud til alle de skønne og historiske lokationer i Sønderjylland og Sydslesvig. Ud af, omkring, foran og inde i lastbilen kommer vi til at spille aftenens fore-

stilling for vores publikum, hvor vi med grænseregionens smukke og varme sommerlandskab som omkringliggende bagtæppe byder op en festlig og frigjort aften "i teatret".

I samarbejde med vores partnere i Sønderjylland og Sydslesvig ønsker vi at bidrage til den folkefest, der må og skal vente på den anden side af dette COVID-19-mareridt. Vi vil ud til vores publikum, dér hvor de er, og vi vil give dem en ganske unik og ikke mindst gratis oplevelse i det fri.

LANDEVEJSTEATER

Teatret Møllens projekt "Det omreisende landevejsteater" laves i samarbejde med Sydslesvigsk Forening, Midtlandets Musik- og Teaterforening, Tønder Teater, Haderslev Teaterforening, Teater i Aabenraa og Sønderborg Teaterforening. Projektet er desuden Teatret Møllens helt særlige bidrag til fejringen af 300-året for dansk teater, der finder sted i 2022.

HJÆLP ØNSKES

Projektet er på mange fronter blot i sin spæde begyndelse. Inden vi kan komme videre med projektet, har vi dog brug for jeres hjælp, og to hove-

der tænker som bekendt bedre end et. Derfor vil vi gerne invitere alle, der kunne have lyst, til at slutte sig til vores dramaturgiat og være med til at vælge, hvilken forestilling vi skal sende afsted på landevejen i sommeren 2022.

Alle forslag er velkomne.

Det eneste "krav" fra vores side er, at værkerne, som forestillingen skal baseres på, skal findes blandt teaterhistoriens store mestre: Kendte dramatikere som Shakespeare, Holberg, Molière, Goldoni og Marivaux er oplagte, men det må også gerne være mere nutidige forfattere som eksempelvis Samuel Beckett, Eugène Ionesco og Dario Fo. Man er naturligvis også velkommen til at udfordre os i vores forudindtagede opfattelse af, hvad en klassiker kan være.

Man kan sende sine forslag til teatret på dramaturgiatet@teatretmoellen.dk. Skriv "Det omreisende landevejsteater" i emnefeltet. Vi modtager også gerne forslag til lokationer, hvor forestillingen kan opføres.

Alle forslagene skal være sendt afsted senest nu på søndag, 14. marts.

FORENINGEN NORDEN SYDSLESVIG

Island-rejsen forsøges.

(Foto: Team Island)

Island-rejse? Tilmelding nu!

Også Foreningen Norden er underlagt tidens indskrænkninger. Dette har man kunnet mærke bl.a. ved de mange aflysninger. Desværre er dette ikke slut endnu.

Bestyrelsen må derfor meddele, at den på linje med SSW og SSF flytter sin generalforsamling den 23. marts til et senere tidspunkt; nok først i juni. Der er sagt god for en udsættelse af generalforsamlingen fra landskontorets side. Bestyrelsen kommer i god tid til at meddele den nye dato med en indkaldelse.

Desuden aflyses også foredraget på Danevirke Museum den 5. maj, men vi går dog ud fra, at arrangementet kan gennemføres senere på året.

Bestyrelsen håber, at de til den tid gældende regler/restriktioner gør, at midsommerfejringen den 25. juni kan gennemføres.

ISLAND

Rejsen til Island 4.-13. juli forsøges også gennemført. Seneste tilmeldingsfrist er den 15. marts til K. Torben Rasmussen (rejseseleder og ejer af rejsens arrangør Team Island) på torben@team-island.dk eller +45 2962 8077.

Husk at sende en cc-mail til svend@kohrt.dk, næstformand i Foreningen Norden Sydslesvig. Ved tilmelding skal komplette navne (som i pas), postadresse, telefonnum-

mer og mail oplyses. Der udsendes derefter faktura på depositum (DKK 3.000/ EUR 400 pr. person). Restbeløbet skal betales senest to måneder før rejsen.

Pris pr. person for medlemmer af Foreningen Norden: DKK 18.950, andre DKK 19.950, hhv. EUR 2.530 eller EUR 2.665, tillæg for enkeltværelse: DKK 2.000 / EUR 270.

Der bliver i år ikke nogen rejse til venskabsbystævne. Man kan dog allerede nu glæde sig til en dejlig tur til Holmestrand/ Norge i sommeren 2022.